

“O‘zenergosotish” aksiyadorlik jamiyatida Korrupsiyaviy huquqbuzarliklar haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risidagi NIZOM

I. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Nizom “Korrupsiyaga Qarshi kurashish to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuni hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 31 dekabrda “Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi 829-son Qaroriga muvofiq Jamiyat xodimlari tomonidan sodir etilgan korrupsiyaviy huquqbuzarlik (yoxud sodir etishga suiqasd qilinganligi) haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibini belgilaydi.

2. Vazirlar Mahkamasining “Fuqarolar va jamoat tashkilotlarini huquqbuzarliklar profilaktikasi va jinoyatchilikka qarshi kurashishdagi faol ishtiroki uchun rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi 2018 yil 8 yanvardagi 15-son qarori talablari ushbu Nizom bilan tartibga solinadigan munosabatlarga nisbatan tadbir qilinmaydi.

3. Ushbu Nizomda quyidagi asosiy atama va tushunchalardan foydalaniladi:

korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslar — Jamiyat xodimlari, shu jumladan Boshqaruv a‘zolari, bo‘linmalar xodimlari, fuqarolar, fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar, yuridik shaxslar yoxud yakka tartibdagi tadbirkorlar, davlat organining, davlat ishtirokidagi tashkilotning yoxud fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlarining xizmatchisi;

korrupsiyaga qarshi kurashishda faol ishtirok etish — tayyorgarlik ko‘rilayotgan, sodir etilayotgan yoxud sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar berish yoxud korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etganligi uchun qonun hujjatlariga muvofiq qidiruv e‘lon qilingan shaxslarni topishda amaliy yordam ko‘rsatish;

korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashish — korrupsiyaga oid jinoyatlarni tergov qilish va uni fosh etishda ahamiyatga ega bo‘lgan dalillar haqida Komplaens-nazorat xizmatiga xabar berish yoxud bunday toifadagi jinoyatlarni tergov qilish yoxud tezkor-qidiruv tadbirlarini o‘tkazishda O‘zbekiston Respublikasining huquqni muhofaza qiluvchi organlari, shuningdek korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha vakolatli davlat organiga bevosita ko‘maklashish;

korrupsiyaga oid ma‘muriy huquqbuzarliklar — O‘zbekiston Respublikasining Ma‘muriy javobgarlik to‘g‘risidagi kodeksi 61¹, 175⁸, 193¹ va 193²-moddalarida nazarda tutilgan huquqbuzarliklar;

korrupsiyaga oid jinoyatlar — O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi 167-moddasining ikkinchi qismi “g” bandi, 168-moddasining uchinchi qismi “v” bandi, 175, 192⁹ va 192¹⁰, 205, 209 – 214 moddalari, 243-moddasida nazarda tutilgan jinoyatlarni mansab mavqeidan foydalangan holda sodir etish hamda 301-moddasida ko‘rsatilgan jinoyatlar;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha talablar buzilganligi to'g'risida vijdonan xabar berish – Jamiyat xodimi tomonidan korrupsiyaviy huquqbuzarlik sodir etilganligi (yoxud sodir etishga suiqasd qilinganligi) to'g'risida, ruxsat etilgan aloqa kanallari orqali asosliligiga ishonch hosil qilgan holda yo'llangan murojaat;

kontragent (shartnomaviy sherik) – Jamiyat bilan shartnomaviy munosabatlarga (mehnat munosabatlari bundan mustasno) kirishgan har qanday yuridik yoxud jismoniy shaxs (yakka tartibdagi tadbirkor);

korrupsiya – shaxsning o'z mansab yoxud xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoxud nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etishi;

korrupsiyaviy harakatlar – xodim tomonidan pora beruvchining manfaatlarini ko'zlab harakat yoxud harakatsizligi (qilmishi) uchun bevosita yoxud bilvosita, shaxsan yoxud uchinchi shaxslar orqali porani, ya'ni pul, qimmatbaho qog'ozlar, boshqa mol-mulkni, mulkiy tusdagi xizmatlarni, boshqa mulkiy huquqlarni olish, talab qilish, taklif qilish, vada qilish va berish, shuningdek, pora berish va (yoxud) olishda vositachilik qilish, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar olish, xodim tomonidan pora olish yoxud qonunga xilof boshqa maqsadlarda o'z xizmat (lavozim) mavqeidan noqonuniy foydalanishi;

korrupsiyaviy huquqbuzarlik – korrupsiyaviy belgilariga ega bo'lgan, sodir etilganligi uchun qonun hujjatlarida javobgarlik nazarda tutilgan qilmish (harakat yoxud harakatsizlik);

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi – amaldagi qonunchilik va ichki normativ hujjatlarni korrupsiyaviy jihatdan buzilishini bartaraf etish, Kombinat xodimlari tomonidan yuksak darajada kasbiy va xizmatdagi odob-ahloq qoidalariga asosan faoliyat olib borishni ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlar majmui;

korrupsiyaviy xavf-xatar – Jamiyat xodimlari yoxud uchinchi shaxslar tomonidan Jamiyat nomidan va (yoxud) uning manfaatlarini ko'zlab korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etish ehtimoli va xavfi;

xodim (xodimlar) – Jamiyat ijro apparati va/yoxud tarkibiy bo'linmalar bilan mehnat munosabatlariga kirishgan har qanday jismoniy shaxs, shu jumladan Jamiyat boshqaruv a'zolari.

rag'batlantirish — xodimni korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni oldini olish va unga qarshi kurashishdagi faol ishtirokini qo'llab-quvvatlash maqsadida taqdirlash.

4. Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko'maklashgan shaxslarni rag'batlantirishning (keyingi o'rinlarda - rag'batlantirish) asosiy vazifalari hisoblanadi:

Jamiyatda korrupsiyaning barcha ko'rinishlariga murosasiz (toqatsizlik muhitini) munosabatni shakllantirish hamda ushbu sohada davlat siyosatining samarali amalga oshirilishini ta'minlash;

Jamiyatda korrupsiyaga oid jinoyatlarning barvaqt profilaktikasini ta'minlash, bunga imkon berayotgan shart-sharoitlarni o'z vaqtida aniqlash hamda bartaraf etish;

Jamiyat xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashishdagi faolligini yanada oshirish hamda ularni ushbu sohaga qo'shayotgan hissasi uchun munosib ravishda taqdirlash.

5. Rag'batlantirish qonuniylik, adolatlilik, xolislik, oshkoralik, shaffoflik, hisobdorlik, ko'maklashgan shaxslarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlariga qat'iy rioya etish hamda ularning shaxsiy xavfsizligini ta'minlash va xohish- istaklarini hisobga olish prinsiplari asosida amalga oshiriladi.

6. Ushbu Nizom talablari quyidagi shaxslarga nisbatan tatbiq etilmaydi:

mansabdor shaxslar, shu jumladan, “Tezkor-qidiruv faoliyati to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuniga muvofiq tezkor-qidiruv faoliyatini amalga oshiruvchi organlarga maxfiylik asosida ko‘maklashuvchi shaxslar;

qonun hujjatlariga muvofiq korrupsiyaga oid jinoyatlar haqida o‘ttiz sutka mobaynida o‘z ixtiyori bilan arz qilgan yoxud korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni bevosita sodir etgan shaxslar.

7. Rag‘batlantirish bir martalik pul mukofoti, tashakkurnoma yoxud esdalik sovg‘a shaklida belgilanadi.

II. Jamiyat xodimlari ishtirokida sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirishning asoslari va turlari

8. Jamiyat xodimlari ularga oshkor bo‘lgan har qanday korrupsiyaviy huquqbuzarliklar to‘g‘risidagi xabar va ma‘lumotlarni zudlik bilan Komplaens nazorati bo‘limiga aloqa kanallari (*elektron pochta tizimi, ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalar yoki ishonch telefoni*) orqali yuborishlari lozim.

9. Jamiyatda sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslar quyidagi miqdordagi bir martalik pul mukofoti bilan rag‘batlantiriladi:

a) korrupsiyaga oid ma‘muriy huquqbuzarlik haqida berilgan xabar uchun - bazaviy hisoblash miqdorining uch baravari miqdorida;

v) pora summasi yoxud yetkazilgan zarar yoxud o‘zlashtirilayotgan (o‘zlashtirilgan) mulkning qiymati **bazaviy hisoblash miqdorining o‘ttiz baravarigacha bo‘lsa:**

- ijtimoiy xavfi katta bo‘lmagan jinoyat uchun - bazaviy hisoblash miqdorining besh baravari miqdorida;

- uncha og‘ir bo‘lmagan jinoyat uchun - bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravari miqdorida;

- og‘ir jinoyat uchun - bazaviy hisoblash miqdorining o‘n baravari miqdorida;

- o‘ta og‘ir jinoyat uchun - bazaviy hisoblash miqdorining o‘n besh baravari miqdorida;

s) pora summasi yoxud yetkazilgan zarar yoxud o‘zlashtirilayotgan (o‘zlashtirilgan) mulkning qiymati **bazaviy hisoblash miqdorining o‘ttiz baravaridan yuz baravarigacha bo‘lsa:**

- ijtimoiy xavfi katta bo‘lmagan jinoyat uchun - bazaviy hisoblash miqdorining o‘n baravari miqdorida;

- uncha og‘ir bo‘lmagan jinoyat uchun - bazaviy hisoblash miqdorining o‘n besh baravari miqdorida;

- og‘ir jinoyat uchun – bazaviy hisoblash miqdorining yigirma baravari miqdorida;

- o‘ta og‘ir jinoyat uchun - bazaviy hisoblash miqdorining yigirma besh baravari miqdorida;

d) pora summasi yoxud yetkazilgan zarar yoxud o‘zlashtirilayotgan (o‘zlashtirilgan) mulkning qiymati **bazaviy hisoblash miqdorining yuz baravaridan ko‘p bo‘lsa, quyidagi foiz hisobida hisoblanadi:**

- ancha miqdor uchun – pora summasi yoxud yetkazilgan zarar yoxud o‘zlashtirilayotgan

(o'zlashtirilgan) mulk qiymatining o'n besh foizi miqdorida;

- ko'p yoxud juda ko'p miqdor uchun - pora summasi yoxud yetkazilgan zarar yoxud o'zlashtirilayotgan (o'zlashtirilgan) mulk qiymatining o'n foizi miqdorida.

Bunda pora summasi yoxud yetkazilgan zarar yoxud o'zlashtirilayotgan (o'zlashtirilgan) mulk qiymatini foizlarda hisoblashda qonun hujjatlarida belgilangan miqdorning eng kam miqdori bilan kelib chiqiladi.

10. Korrupsiyaga oid jinoyatlarni tergov qilish va uni fosh etishda ahamiyatga ega bo'lgan dalillar haqida xabar berganlik yoxud bevosita ko'maklashgan Jamiyat xodimi yoxud unga taalluqli bo'lmagan har qanday shaxslar, Boshqaruv a'zosi tomonidan tashakkurnoma yoxud esdalik sovg'a shaklida rag'batlantirish tarzida taqdirlanadi.

Esdalik sovg'a qiymati bazaviy hisoblash miqdorining ikki baravaridan oshmasligi lozim.

11. Quyidagi holatlarda korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko'maklashgan shaxs:

ikki va undan ortiq korrupsiyaga oid ma'muriy huquqbuzarlik haqida xabar berganlik uchun **bazaviy hisoblash miqdorining to'rt baravari**.

12. Jamiyatdagi korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko'maklashgan shaxslarni rag'batlantirish bilan bog'liq xarajatlar Jamiyat hisobidan amalga oshiriladi.

III Jamiyat xodimlari ishtirokidagi korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko'maklashgan shaxslarni rag'batlantirish masalasini ko'rib chiqish tartibi

13. Jamiyat xodimlari ishtirokidagi korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko'maklashgan shaxslarni rag'batlantirish masalasi Boshqaruv raisi yoxud ijro apparatida tuziladigan "Odob-ahloq komissiyasi" tomonidan ko'rib chiqiladi.

14. "Odob-ahloq komissiya"sining shaxsiy tarkibi, faoliyat yuritish tartibi, raisi va a'zolarining huquq va vakolatlari, vazifa va funksiyalari hamda majburiyatlari Boshqaruv raisi yoxud Kuzatuv kengashi tomonidan belgilanadi.

15. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni bevosita amalga oshiruvchi davlat organlarining rag'batlantirish bo'yicha taqdimnomasi va unga ilova qilingan asoslovchi hujjatlar rag'batlantirish uchun asos yuzaga kelgan kundan boshlab uch ish kuni ichida Boshqaruv raisiga hamda Jamiyat ijro apparatida tuziladigan "Odob-ahloq komissiya"lariga taqdim etiladi.

16. Rag'batlantirish uchun taqdim etilgan hujjatlar to'liq emasligi hamda ushbu Nizom talablariga rioya qilinmaganlik holati aniqlangan taqdirda, hujjatlar to'plami taqdimnomani kiritgan Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni bevosita amalga oshiruvchi davlat organiga ikki ish kuni ichida qaytariladi.

Qaytarish uchun asos bo'lgan holatlar bartaraf etilgan taqdirda, tegishli hujjatlar ushbu Nizom talablari asosida rag'batlantirish uchun qayta taqdim etilishi mumkin.

17. Rag'batlantirish bo'yicha Boshqaruv raisi yoxud ijro apparatida tuziladigan "Odob-ahloq komissiya"si tomonidan chiqarilgan qarorlar Jamiyatning moliya, buxgalteriya va g'aznachilik bo'linmalariga uch ish kuni mobaynida ijrosini ta'minlash va natijasi bo'yicha batafsil hisobotni (tasdiqlovchi hujjatlarini ilova qilgan holda) rag'batlantirish to'g'risidagi taqdimnomani kiritgan Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni bevosita amalga oshiruvchi davlat organiga kiritish uchun yuboriladi.

18. Jamiyat ijro apparatida tuziladigan “Odob-ahloq komissiya”sining raisi o‘z rahbarligidagi komissiya qarorlarining qonuniyligi, xolisligi hamda xodimlarning shaxsiga oid ma’lumotlarni oshkor etilmasligi uchun shaxsan javobgar hisoblanadi.

19. Jamiyatning moliya, buxgalteriya, Xodimlar bilan ishlash bo‘limi va Kasaba uyushmalari kengashi yoxud ijro apparatida tuziladigan “Odob-ahloq komissiya”sining rag‘batlantirish to‘g‘risidagi qarori asosida besh ish kuni ichida shaxslarning shaxsiy hisobvarag‘iga (plastik kartasiga) qarorda belgilangan mablag‘larni to‘liq hajmda o‘tkazib berilishini ta‘minlaydi, esdalik sovg‘asi esa qonun hujjatlariga muvofiq sovg‘a qilinadigan buyum xarid qilingandan so‘ng besh ish kuni ichida taqdirlanayotgan shaxsning yozma shakldagi roziligi bilan tantanali ravishda topshirish ta‘minlanadi.

20. Tashakkurnoma shaklida rag‘batlantirish masalasi Xodimlar bilan ishlash, Yuridik bo‘limlari, Kasaba uyushmalari kengashi tomonidan birgalikda ko‘rib chiqiladi hamda Boshqaruv raisiga rag‘batlantirish bo‘yicha qo‘shma taklif kiritiladi.

IV Yakunlovchi qoidalar

21. Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashganlik uchun rag‘batlantirilgan shaxslarning hisobi Komplaens nazorat bo‘limi tomonidan yuritiladi.

22. Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslar, ularning oila a‘zolari va yaqin qarindoshlarining xavfsizligini ta‘minlash maqsadida ular haqidagi ma’lumotlar faqatgina qonun hujjatlarida belgilangan talablar asosidagina oshkor etilishi mumkin.

23. Ushbu Nizom O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonunchilik hujjatlariga, Jamiyatning ichki normativ hujjatlariga tegishli o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritilgan taqdirda, shuningdek ilg‘or xalqaro amaliyot o‘zgarganda qayta ko‘rib chiqiladi.

24. Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoxud korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish bilan bog‘liq nizolar qonun hujjatlarida belgilangan tartibda hal etiladi.

25. Ushbu Nizom talablarini buzganlikda aybdor deb topilgan shaxslar qonun hujjatlarida belgilangan tartibda javobgarlikka tortiladilar.